

BEDE.

Moedig strijden,
Biddend beiden,
In de kracht des Heeren;
Eerlijk hand'len,
Hemelsch wand'len,
Dicht bij U verkeeren, —
Werkend streven,
Waakzaam leven,
Steeds Uw Naam vereeren;
Zonde mijden,
't Kwaad bestrijden,
Vader, wil 't mij leeren!

Heer, geleid mij
En verblijd mij;
Schenk mij, zwakke, krachten;
'k Mag gelooven,
Gij, daarboven,
Hooft mijn bange klachten.
Leer mij stille,
Naar Uw wille,
Oók in donk're nachten —
Vast vertrouwen,
Op U bouwen;
Vader, leer mij wachten!

N. de Zeeuw Szn.

LETTEREN EN TAAL.

VRAGENBUS.

Tantalus, Tantième, don Quichot, ex voto.

W. te Z. vraagt:

1. Wat wordt met een Tantaluskwelling bedoeld?

Antw. — Tantalus, een koning uit den fabeltijd, was berucht om zijn gierigheid. Tot zijn straf werd hij in de onderwereld zóó geplaatst, dat het verkwikkende water tot vlak aan zijn lippen kwam, en de heerlijkste vruchten tot aan zijn mond reikten. Wilde hij iets tot zich nemen, dan week alles snel terug. Zoo werd hij altijd door honger en dorst gekweld, te midden der lafenis.

2. Wat beteekent dit versje?

O, schitterend woord, Dat het harte bekoort,
Met metaalklank zoo rijk, In alle talen gelijk: *Tantième!*

Antw. — *Tantième*, letterlijk „zoveelste," duidt het bedrag aan, dat iemand als medewerker of helper in groote zaken, aan het einde van het boekjaar boven zijn gewoon loon ontvangt. De tantièmes kunnen voor allerlei diensten worden toegekend.

3. Wat beteekent onderstaande versregel:

Vroeger vocht ik voor de waarheid
Als een ware *don Quichot*.

Antw. — Nu drie eeuwen geleden verscheen in Spanje een werk, getiteld *Don Quichot* en zijn schildknaap *Sancho Panza*. De eerste is de hoofdpersoon van het boek, welks schrijver Cervantes krijgsman en letterkundige te gelijk was, en een veel bewogen leven had. Zijn boek werd

wereldberoemd en in alle beschaafde talen overgezet. Het schijnt geschreven te zijn om de ridderschap van zijn tijd van haar dwaasheid, en het volk van den smaak voor ridderromans te bekeeren. *Don Quichot* is een dolend ridder, die allerlei dwaasheid doet, op avontuur uitgaat, overal vijanden ziet. Een kudde schapen houdt hij voor een bende roovers en valt haar aan. Hij strijdt tegen windmolens, die hij voor reuzen aanziet. Zijn naam is vermaard tot op den huidigen dag.

4. Wat wordt met een *ex voto* bedoeld?

Antw. — Onder de heidenen der oudheid kwam het vaak voor, dat men in nood of gevaar den goden een offer beloofde, als zij redding gaven. Iets dergelijks komt in de Roomsche kerk voor, als men een of ander teeken van herinnering aan genoten verlossing in de kerk ophangt, b.v. de afbeelding van een been, wanneer men van een beenbreuk genezen is. Zulk een herinnering of dankoffer heet een *ex voto*, welke uitdrukking wijst op een gedane belofte. Op bedevaartplaatsen en in kapellen aan bepaalde heiligen gewijd, kan men vaak *ex voto's* zien. A. J. H.

- STAATSLIEDEN -
UIT DEN WERELDOORLOG.

GRIEKSCHE MINISTERS.

't **J**s een heel lijstje: Venizelos, Goenaris, weer Venizelos, Skoeloedos en nu Zaimis . . . zij allen zijn in een goed jaár minister-president van Griekenland geweest en in hun personen spiegelt zich de geschiedenis van dezen „neutralen" staat gedurende den oorlog vrijwel af.

Thans staat Zaimis aan het hoofd.

Maar wel zelden zal eenig premier op deze wijze aan het hoofd der regeering gekomen zijn.

Twee wegen staan, als regel, in een constitutioneel land hiervoor open.

In de eerste plaats kan het gebeuren, dat de volksverteenwoordiging een afkeurend votum uitbrengt over 't beleid van het zittend ministerie, dat daarin aanleiding vindt, om zijn ontslag in te dienen, waarna de vorst — indien hij n.l. met het ontslag instemt — een ander staatsman met de vorming van een kabinet belast, dat geacht mag worden met de meerderheid der Kamer wél homogeen te zijn.

En anderzijds kan het gebeuren, dat de *vorst* zich niet vereenigen kan met de politiek zijner ministers, hen ontslaat, nieuwe aanstelt, waarop dan in den regel volgt een ontbinding der Kamer, om daardoor te komen tot een volkskeuze, die — naar de vorst hoopt — het zegel zetten zal op *zijn* verandering van regeerstelsel.

De jongste geschiedenis van Griekenland kent van 'teen en 't ander voorbeelden.

Geen staatsman is ooit zoo populair geweest als de Kretens *Venizelos*, die 'slands zaken beheerde tijdens de jongste Balkan-oorlogen en wiens populariteit slechts geëvenaard, misschien overtroffen werd door die van koning Konstantijn, den roemruchtigen overwinnaar in de jongste oorlogen.

Zelden klom een staatsman zóó snel omhoog!

Aan 't hoofd van een kleine groep in de Kamer gekomen, toonde hij zich daar zóó spoedig verre de meerdere te zijn boven al de pygmeeën om hem heen, dat de grijze koning binnen enkele maanden, toen 't zittend Kabinet een nederlaag leed, hem de opdracht gaf een nieuw ministerie te vormen en 't lot des lands in *zijn* handen legde.

Van dat oogenblik af tot in 't begin van April dezes jaars heeft *hij* Griekenlands geschiedenis geschreven.

Een gloriëtijdperk in de historie van het volk!

Wat zijn binnenlandsche staatkunde betreft, kan hij 't best vergeleken worden met een *Thorbecke*, gelijk die optrad de eerste jaren na 1848.

De Kamer, die tegenstribbelde, werd ontbonden.... en nooit kreeg eenig minister van het volk schitterender fiat op zijn regeeringsprogram: op een of twee districten na werden overal de mannen gekozen, die *zijn* staatkunde steunen wilden.

Toen begon een tijd van koortsachtige hervormingen.

De Augustus-stal van het binnenlandsch bestuur werd grondig gereinigd.

Hij reorganiseerde alle takken van bestuur, ruimde tientallen van kostbare, doch niets beteekenende baantjes op, zond de onbekwame ambtenaren bij honderdtallen naar huis, steunde door wijze wetten handel en scheepvaart, deed de nijverheid opbloeien, verbeterde de verkeerswegen, legde moerassen droog, paste de wetenschap toe op den landbouw.... 't was of hij er 'n voorgevoel van had, dat zijn tijd kort zou zijn!

Bovenal — in dat opzicht zeker de meerdere van *Thorbecke* — verzorgde hij Leger en Vloot, overtuigd dat slechts militair geweld het Balkan-vraagstuk oplossen zou.

Geduldig wist hij zijn tijd af te wachten....

Maar toen die tijd gekómen was, sloeg hij toe!

Hij was de man van het „Balkan-verbond," dat in Oct. '12 naar de wapenen greep, om aan de Turksche heerschappij in Europa een einde te maken. Hij ontketende mee den tweeden Balkanoorlog, die met Boelgarijes diepe verandering eindigde. In nog geen twee jaren tijds won zijn land er nóg een land bij: Groot-Griekenland begon zich te vormen.

Konstantijn, de koning-veldheer, en Venizelos, de staatsman-diplomaat, werkten eenmoedig samen, ten oorbaar van 't patria....

Maar beide trokken niet aan één lijn...

Dát bleek reeds, toen 't nog lang vrede was en Konstantijn ná de uitbreiding zijns rijks een reisje maakte door Europa. Toen hij daarbij in Duitschland wat ál te enthousiast gewag maakte van de gewichtige diensten, die dit land aan 't Grieksche leger bewezen had, dat de *Duitsche* krijgskunst had toegepast en daardoor de overwinning behaald, kwam er heel snel een telegram uit Athene, van Venizelos, dat deze uitlating trachtte te neutraliseeren en er op aandrang, om toch vooral ook aan 't adres van Frankrijk iets vriendelijks te zeggen!

De wereldoorlog brak uit.

In 't begin kwamen beiden, de koning en Venizelos, hierin met elkander overeen, dat zij Griekenland buiten den krijg hielden.

Maar weldra kwam er verandering!

Door de landing op Gallipoli werd de oorlog in Griekenlands nabijheid verplaatst, en Venizelos ging vreezen, dat de koning het: „Grijpt als 't rijpt!" niet in toepassing brengen zou, waardoor er op slot van zaken voor zijn vaderland zelfs geen wormstekig vruchtje zou overblijven.

„Ingrijpen," werd zijn advies en wachtwoord.

En toen de Dardanellen-noot voor de Entente te hard bleek om te kraken; toen tegen een schitterende vergoeding ronduit de hulp van Griekenland werd gevraagd, drong Venizelos er met kracht op aan, die hulp te verleenen.

Maar de chef van den generalen staf schudde zijn militairen kop!

Hij waagde het leger niet aan zoo'n onzeker avontuur... òf de uitkomst hem ook gelijk gegeven heeft!

Konstantijn hield het met zijn legerhoofd en ontsloeg den minister.

Goenaris kwam toen aan 't bewind; nieuwe verkiezingen werden uitgeschreven.

Die vielen echter met groote meerderheid ten *voordeele* van Venizelos uit, en de koning was genoodzaakt hem andermaal in 't bewind te roepen; 't heette, dat die twee verzoend waren en 't ingrijpen van Griekenland zouden laten rusten.

't Kán zijn.... maar dàn bleek de natuur sterker dan de leer!

Want toen de „Centralen" en de Boelgaren in Servië vielen en dit land stuk na stuk door hen veroverd werd, wilde weer Venizelos ten gunste der Serviërs tusschenbeide komen, terwijl Konstantijn neutraal blijven wou.

Tóén kwam het Saloniki-incident er tusschen.

Opgehelderd is dat nog niet, maar de Entente houdt vol, dat ze met Venizelos' goedkeuring Saloniki heeft bezet, en is dát waar, dan heeft hij daarmee den slechtsten dienst aan zijn vaderland bewezen, die maar mogelijk was.

De breuk tusschen hem en den koning werd nu volkomen.

Skoelodos, 'n oud, aan 't vorstenhuis verknocht minister-ambtenaar, hield de laatste maanden de zaken gaande, wat geen pretje was bij de dagelijksche vernederingen, die de Entente 't onwillige Griekenland aandeed.

Hij was het, die noch door den koning, noch door de kamer, maar door invloeden van buiten werd ten val gebracht.

Engeland, Frankrijk en Italië stelden vóór enkele weken 'n ultimatum, dat o. m. inhield geheele demobilisatie oftewel volkomen weerloosheid.

Met den dood in 't hart móést de koning wel toegeven: de vreemde oorlogsschepen lagen binnen schootsafstand van zijn paleis en zijn volk werd door inhouding van het koren met den hongerdood bedreigd.

Skoelodos, die de capitulatie toegeven en teekenen moest, vroeg ontslag.

Toen riep de koning voor den vierden keer Zaimis aan 't hoofd van 't bewind.

Bekwaam ambtenaar: in allerlei regeeringszaken wél getraind.

Zoo een, die in een vorige periode van Griekenlands staatkundig bestaan, toen de politiek 'n soort *spel* was, waaraan enkele grooten met hun ahang deelnamen, een groote rol heeft gespeeld en ook wel heel wat bekwaamheid en routine in bestuurszaken verkregen heeft.

Delyannis, óók al zoo'n politieke grootheid, was zijn oom.

Zijn beste werk heeft hij van 1906—1913 op Kreta verricht. Hij is daar in die beroerde, troebele tijden, toen Kreta Grieksch wezen wou en niet mócht, „hooge commissaris" geweest, wist er met groote zeemanschap tusschen vele klippen door te zeilen, kon wat geven en nemen, en heeft die jaren zelfs tot een periode van vrede en voorspoed voor 't eiland gemaakt.

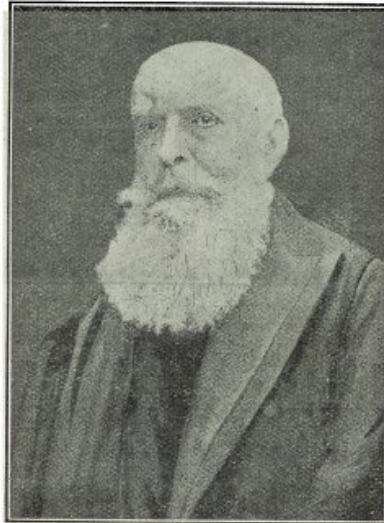
Zal hij straks ook 't gansche koninkrijk in moeilijke tijden blijken te hebben gered? Of is zijn ministerie slechts een overgang tot een nieuw kabinet-Venizelos, met wiens staatkunde hij 't in den grond der zaak ééns is?

Hij is alleen wat voorzichtiger.

Kalmer, minder enthousiast, ziet hij er ook de schaduwzijde van....

Of hij straks aanblijft, zal veel afhangen van den uitslag der Kamerverkiezingen, die binnen enkele weken gehouden worden. Moge 't klassieke land voor de werkelijkheid van den oorlog alsnog gespaard blijven!

P. Br.

Skoelodos.

